

INHOUD

Inleiding
Aanwijzingen voor het gebruik
Afkortingen Nederlands
Gebruikte tekens
Woordenboek A t/m Z
Aangehaalde wet- en regelgeving
Eenduidige vertaling
Geraadpleegde bronnen
Colofon
Redactie

KONTENIDO

Introdukshon	9
Indikashon pa uso	15
Abreviatura Papiamentu	16
Signo usá	16
Dikshonario A t/k Z	17
Lei i regulashon sitá	312
Tradukshon uniforme	317
Fuente konsultá	318
Kolofon	320
Redakshon	321

Inleiding

Het *Juridisch woordenboek Nederlands-Papiamentu* omvat een verzameling van ruim 2.500 trefwoorden of ingangen met de bijbehorende omschrijving in het Nederlands. Dit tweetalig juridisch woordenboek is een verklarend en vertalend naslagwerk Nederlands-Papiamentu, dat een brede verzameling omvat van juridische basisbegrippen. In de linker kolom staan beschrijvingen, inclusief verwijzingen naar relevante wetsartikelen en nuttige gebruikersvoorbeelden. De kolom ernaast bevat telkens het begripsequivalent en een beschrijving in het Papiamentu. De rechtstermen zijn zorgvuldig geselecteerd op basis van hun gebruik in de wet, de rechtspraak, de rechtswetenschap, het bedrijfsleven en de maatschappij. Dit tweetalig woordenboek kan een belangrijk hulpmiddel zijn in opleidingen, voor overheidsfunctionarissen bij de politie, de douane en de rechtbanken en voor tolken, vertalers en juristen in het algemeen. Voor iedere belangstellende burger, tenslotte, bevat het Juridisch Woordenboek Nederlands-Papiamentu een schat aan basis-kennis voor een beter begrip van het recht in beide talen.

Het woordenboek biedt een vertaling plus omschrijving, geeft context en voorbeelden, en verstrekt grammaticale informatie aan de gebruikers. Deze kenmerken, typeren een verklarend en vertalend woordenboek als het Juridisch woordenboek Nederlands-Papiamentu. Omdat er tot nu toe voor het Papiamentstalig gebiedsdeel in het Koninkrijk, geen juridisch woordenboek Nederlands-Papiamentu beschikbaar was, is er sprake van een nieuw en innovatief naslagwerk.

De inhoud

Op basis van lokale publicaties en ervaring met collegestof heeft de redactie een selectie gemaakt die bestaat uit de meest gebruikte juridische termen. In het boek zijn telkens omschrijvingen te vinden in de beide talen die de meerderheid van de studenten gebruiken, het Nederlands en het Papiamentu. Verder is deze selectie aangevuld met terminologie uit een aantal standaardwerken die voor studenten in een juridische opleiding zijn voorgescreven en bij juristen als naslagwerken met regelmaat geraadpleegd worden. De termen die als trefwoord zijn opgenomen betreffen algemene juridische termen, waarbij in deze eerste druk enigszins meer aandacht is besteed aan het strafrecht, staatsrecht en bestuursrecht.

Wij hebben ervoor gekozen om voor elk Nederlands woord of begrip zoveel mogelijk slechts één woord of begrip in het Papiaments op te nemen om de vertaling zo eenduidig mogelijk te houden. Om de studeerbaarheid te bevorderen zijn aangehaalde en andere relevante wet- en regelgeving achter in het woordenboek opgenomen om het regelmatig naslaan beter mogelijk te maken.

Dit vertaalwoordenboek Nederlands-Papiamentu is vooral bestemd voor gebruikers op Curaçao en Bonaire. Dit als gevolg van het officialiseren van de algemene voertaal, het

Papiamentu, naast het Nederlands als bestuurs- en onderwijstaal¹, en het bepalen van de schrijfwijze voor deze eilanden door de Antilliaanse overheid². Bij deze fonemische spelling vormen de klanken (fonemen), het uitgangspunt. De regels voor de schrijfwijze voor Curaçao en Bonaire zijn daaropvolgend uitgegeven in het boek, *Ortografia i Lista di palabra Papiamentu. Buki di oro* (2009)³, dat ook een lijst bevat met frequent gebruikte woorden van het Papiamentu. Voor het Papiamento, de Arubaanse variant, is gekozen voor een eigen officiële spelling die etymologisch (de afkomst van de woorden is bepalend) in de basis is⁴.

Opzet en taalkundige informatie

De ordening van de trefwoorden in het boek is alfabetisch. Het trefwoord dat de ingang van het zogeheten lemma vormt, is vetgedrukt. Na het Nederlandse trefwoord (hier: **aanklacht, lasterlijke ~**, en in het Papiamentu **denunsia kalumnioso**) volgen er taalkundige gegevens. Let wel, dat alleen bij de zelfstandige naamwoorden deze talige informatie gegeven wordt. Voor het Nederlands (de, m/v, mv. aanklachten) is deze informatie te interpreteren als: het corresponderende lidwoord is *de*: dus *de aanklacht*. Het woordgeslacht is zowel mannelijk (m) als vrouwelijk (v). Er kan naar het woord aanklacht verwezen worden met een mannelijk verwijzwoord (de aanklacht en zijn consequenties) alsook met een vrouwelijk verwijzwoord (de aanklacht en haar consequenties). Het meervoud (mv.) van aanklacht is *aanklachten*. Voor het Papiamentu (~nan) staat alleen de vorm van het meervoud. De reden daarvoor is dat voor het Papiamentu deze uitgebreide taalkundige informatie (de, m/v, mv.) niet van belang is. Het Papiamentu heeft één bepaald lidwoord (*e* denunsia). Het woordgeslacht (m/v) is evenmin relevant voor een verwijzing. Wel wordt bij een verwijzing het enkel- en meervoud aangegeven met de verwijzwoorden *su* en *nan* (*e* denunsia i *su* konsekuensia; *e* denunsianan i *nan* konsekuensia). Daarom staat er achter het Papiamentu trefwoord (**denunsia**) alleen aangegeven of het woord een meervoudsuitgang (~nan) kan krijgen of niet (s.pl.: sin plural). Het tweede voorbeeld (**Nederlanderschap** (het, o, g.mv.) – **siudadania hulandes** (s.pl.) laat zien dat zowel voor het Nederlands (g.mv.: geen meervoudsvorm) als het Papiamentu (s.pl.) er geen sprake is van een meervoudsvorm heeft (*Nederlanderschappen en *siudadanianan hulandes). Daarnaast is uit het tweede voorbeeld af te leiden dat het

---

¹ Landsverordening van de 28ste maart 2007 houdende vaststelling van de officiële talen (Landsverordening officiële talen) PO 0A° 2007, N° 20; Ordenansa sentral di 28 di mart 2007, konteniendo stipulashon di e idioma nan ofisial (Ordenansa pa idioma nan ofisial), PO 0A° 2007, N° 20.

² Landsbesluit, houdende algemene maatregelen, van de 8ste december 2008 ter uitvoering van artikel 5, eerste lid, van de Landsverordening officiële talen, houdende de schrijfwijze van het Papiamentu en het Nederlands (Landsbesluit schrijfwijze Papiamentu en Nederlands) PO 0Ao 2008, No 88; Dekreto gubernamental konteniendo medida general, di 8 di desèmber 2008 pa chekushon di artikulo 5, artikulo 1, di Ordenansa públiko konteniendo stipulashon di idioma nan ofisial, (Dekreto ortografia di papiamentu i hulandes), PO 0A° 2008, N° 88.

³ Silvio Jonis, Sidney Joubert, Hubert Lemmens, Manuel Maduro & Ronald Severing (2009). *Ortografia i Lista di palabra Papiamentu, Buki di oro*. Fundashon pa Planifikashon di Idioma.

⁴ Op 1 november 2018 is een nieuwe schrijfwijze, die de orthografie van 1976 aanpast en uitbreidt, unaniem vastgesteld door de Staten van Aruba.

trefwoord een het-woord is (*het* Nederlandschap) en een onzijdig, of mannelijk verwijswoord heeft (*het* Nederlandschap en *zijn* voordelen).

Voorbeeld 1

aanklacht, lasterlijke ~ (de, m/v, mv. aanklachten) • valse klacht of aangifte tegen een bepaald persoon, waardoor deze wordt aangetast in zijn eer of goede naam (art. 2:228 Sr.).

denunsia kalumnioso (~nan) • keho òf denunsia falsu kontra sierto persona, ku ta dañá su honor òf su bon nòmber. (art. 2:228 Sr.).

Voorbeeld 2

Nederlandschap (het, o, g.mv.) • Nederlandse nationaliteit (Rijkswet op het Nederlandschap).

siudadania hulandes (s.pl.) • nashonalidat hulandes (Rijkswet op het Nederlander-schap).

Voor de juridische informatie was vooral het woordenboek *Fockema Andreae's juridisch woordenboek* (Caspel & Damen, z.d.) van belang. De grammaticale informatie, zoals tussen haakjes vermeld staat bij de trefwoorden in het Nederlands, komt overeen met de officiële spellingsregels zoals vastgelegd in *Het Groene Boekje online* (z.d.) en van het woordenboek *Van Dale Online professioneel* (Van Dale, z.d.). Aanvullend is ook ander naslagwerk geraadpleegd.

Voor het Papiamentu is gebruik gemaakt van de overheidslijst *Ortografia i Lista di palabra Papiamentu, Buki di oro* (Jonis et al., 2009) en het woordenboek, *Woordenboek/Dikshonario online Nederlands-Papiaments Papiamentu-Nederlands* (Joubert, 2017) en verder Anthonia (2008) en Van Putte & Van Putte-De Windt (2006). Additioneel naslagwerk is verder vermeld in de lijst met geraadpleegde bronnen achterin het woordenboek.

Introdukshon

E *Dikshonario Hurídiko Hulandes-Papiamentu* ta abarká un kolekshon di mas ku 2.500 entrada ku nan deskripshon korespondiente na hulandes. E dikshonario hurídiko bilingwe akí ta un obra di referensia hulandes-papiamentu, tantu splikativo komo traduktivo, ku ta inkluí un kolekshon amplio di konsepto hurídiko básiko. Den e kolòm na man robes, ta haña e deskripshonnan, inkluyendo referensia na artíkulo di lei relevante i ehèmpel útil pa usuario. E kolòm banda di dje ta kontené ekivalente di e konsepto i su deskripshon na papiamentu. A selektá e términonan legal kuidadosamente a base di nan uso den lei, hurisprudensia, siensia hurídiko, mundu empresarial i den komunidad. E dikshonario bilingwe akí por ta un instrumento importante den formashon i edukashon pa funshonario gubernamental na polis, duana i korte, i tambe pa intérprete, traduktor i hurista en general. Finalmente, e *Dikshonario Hurídiko Hulandes-Papiamentu* ta kontené, pa tur siudadano interesá, un tesoro di konosementu básiko pa un mihó komprenementu di derecho den tur dos idioma.

E dikshonario ta ofresé tradukshon i deskripshon, ta duna konteksto i ehèmpel, i e ta suministrá informashon gramatikal na usuario. E karakterístikanan akí ta tipifiká un dikshonario splikativo i traduktivo manera e *Dikshonario Hurídiko Hulandes-Papiamentu*. Komo ku te awor, no tabatin un dikshonario hurídiko hulandes-papiamentu disponibel pa e parti di Reino kaminda ta papia papiamentu, esaki ta un obra di referensia nobo i inovativo.

Riba kontenido

A base di publikashon lokal i eksperensia ku material di estudio, e redaktornan a hasi un selekshon ku ta konsistí di e términonan hurídiko, mas usá. Den e buki, por haña deskripshon den e dos idiomaan ku mayoria di studiante ta usa, hulandes i papiamentu. Ademas, a kompletá e selekshon akí ku terminologia for di un gran kantidat di obra standart ku ta preskribí pa studiante di lei i ku hurista ta konsultá regularmente komo obra di referensia. E términonan ku a inkluí komo entrada ta término hurídiko general, kaminda, den e promé edishon akí, a dediká un poko mas atenshon na derecho penal, derecho konstitushonal i derecho atministrativo.

Nos a opta pa inkluí, mas tantu posibel, solamente un palabra òf konsepto na papiamentu pa kada palabra òf konsepto na hulandes pa asina mantené e tradukshon mas unívoko posibel. Pa promové abilidadat di estudio, a inkluí lei i reglamento relevante ku a sita parti patras den e dikshonario, pa asina hasi e proseso di konsulta regular mas fásil.

E dikshonario di tradukshon hulandes-papiamentu akí ta destiná prinsipalmente pa usuario na Kòrsou i Boneiru. Esaki ta resultado di ofisialisashon di e idioma general di komunikashon, papiamentu, banda di hulandes komo idioma di atministrashon i di enseñansa[1], i stipulashon di un ortografia pa e islanan akí pa Gobièrnu Antiano[2]. Den e ortografia fonémiko akí, e zonidonan (e fonemanan) ta forma e punto di partida. Posteriormente, a publiká regla di e ortografia pa Kòrsou i Boneiru den e buki *Ortografia i*

*Lista di palabra Papiamentu. Buki di oro (2009)*³, ku ta kontené tambe un lista ku palabra di papiamentu ku ta usa ku masha frekuensia. Pa Papiamentu, e variante di Aruba, a opta pa un ortografia ofisial propio ku básikamente ta etimológiko (orígen di palabra ta determinante)⁴.

Struktura i informashon lingwístiko

Orden di e entradanan den e buki ta alfabétiko. A skirbi e entrada ku ta forma e asina yamá ‘lemma’ ku lêter diki. Despues di e entrada na hulandes (por ehèmpel: **aanklacht**, **lasterlijke** ~, i na papiamentu **denunsia kalumnioso**), ta sigui algun dato lingwístiko. Tuma nota ku ta solamente na e sustantivonan a duna e informashon lingwístiko akí. Pa hulandes (de, m/v, mv. aanklachten), mester interpretá e informashon asina aki: e artíkulo korespondiente ta *de*: pues, de aanklacht. Género di e palabra ta tantu maskulino (m) komo femenino (v). Por referí na e palabra aanklacht ku un pronòmber maskulino (de aanklacht en zijn consequenties) pero tambe ku un pronòmber femenino (de aanklacht en haar consequenties). Forma plural (mv.) di aanklacht ta aanklachten.

Pa papiamentu (~nan), ta indiká solamente e forma plural. Motibu di esaki ta ku pa papiamentu, e informashon lingwístiko detayá akí (de, m/v, mv.) no ta relevante. Papiamentu tin un solo artíkulo definí (e denunsia). Género di palabra (m/v) tampoko no ta relevante pa hasi referensia. Sí ta indiká, den kaso di referensia, e forma singular i plural ku e pronòmbernan posesivo *su* i *nan* (e denunsia i su konsekuensia; e denunsianan i nan konsekuensia). P’esei, tras di e entrada na papiamentu (denunsia), ta indiká solamente si e palabra por haña e sufiho di pluralisashon (~nan) òf nò (s.pl: sin plural).

E di dos ehèmpel (**Nederlanderschap** (het, o, g.mv.) – **siudadania hulandes** (s.pl.) ta mustra ku, tantu pa hulandes (g.mv.: den plural) komo pa papiamentu (s.pl.), no tin forma di plural (*Nederlanderschappen i *siudadanianan hulandes). Ademas, por dedusí for di e di dos ehèmpel akí ku e entrada ta un palabra ku ta haña e artíkulo *het* (het Nederlandschap) i ku e tin un pronòmber neutro òf maskulino (het Nederlandschap en zijn voordelen).

Ehèmpel 1

aanklacht, **lasterlijke** ~ (de, m/v, mv. aanklachten) • valse klacht of aangifte tegen een bepaald persoon, waardoor deze wordt aangetast in zijn eer of goede naam (art. 2:228 Sr.).

denunsia kalumnioso (~nan) • keho òf denunsia falsu kontra sierto persona, ku ta dañá su honor òf su bon nòmber. (art. 2:228 Sr.).

Ehèmpel 2

Nederlanderschap (het, o, g.mv.) • Nederlandse nationaliteit (Rijkswet op het Nederlandschap).

siudadania hulandes (s.pl.) • nashonalidat hulandes (Rijkswet op het Nederlander-schap).

Pa e informashon hurídiko, spesialmente e dikshonario Fockema Andreae's juridisch woordenboek (Caspel & Damen, s.f.) tabata di importansia. E informashon gramatikal, manera menshoná entre paréntesis na e entradanan hulandes, ta korespondé ku e reglanan oficial di ortografia manera fihá den Het Groene Boekje online (s.f.) i den e dikshonario *Van Dale Online professioneel* (Van Dale, s.f.). Adishonalmente, a konsultá otro obra di referensia tambe.

Pa papiamentu, a hasi uso di e lista gubernamental Ortografia i Lista di palabra Papiamentu, Buki di oro (Jonis et al., 2009) i e dikshonario, Woordenboek/Dikshonario online Nederlands-Papiaments Papiamentu-Nederlands (Joubert, 2017) i tambe Anthonia (2008) i Van Putte & Van Putte-De Windt (2006). Ta menshoná tambe obra di referensia adishonal den e lista di fuente konsultá patras den e dikshonario.

Aanwijzingen voor het gebruik

Indikashon pa uso

Afkortingen Nederlands

ALL	Algemene landsverordening Landsbelastingen
AMA	Alleenstaande minderjarige asielzoeker
AMV	Alleenstaande minderjarige vreemdeling
AmvRB	Algemene maatregel van Rijksbestuur
BES	Bonaire, Sint Eustatius en Saba
BV	Besloten Vennootschap
BW	Burgerlijk Wetboek
BZK	(Ministerie van) Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
EU	Europese Unie
EVRM	Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens
GHvJ	Gemeenschappelijk Hof van Justitie
IVBPR	Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten (BuPo)
Lar	Landsverordening administratieve rechtspraak
Lb.h.a.m.	Landsbesluit houdende algemene maatregelen
LGO	Landen en gebieden overzee van de EU
LMA	Landsverordening Materieel Ambtenarenrecht
Ltu	Landsverordening toelating en uitzetting
Lv	Landsverordening
NV	Naamloze Vennootschap
VWEU	Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie
OM	Openbaar Ministerie
(Wv)Sr	Wetboek van Strafrecht
(Wv)Sv	Wetboek van Strafvordering

Abreviatura Papiamentu

LGIP	Lei General di Impuesto di Pais
MnASA	Menor solisitante di asilo no akompañá
MnAE	Menor estranhero no akompañá
MGdR	Medida general di Reino
BES	Bonaire, Sint Eustatius i Saba
SL	Sosiedat Limitá
KS	Kódigo Sivil
AIRR	(Ministerio di) Asuntu Interior i Relashon den Reino
UE	Union Europeo
TEDH	Tratado Europeo pa Protekshon di Derecho Humano
KKdH	Korte Komun di Hustisia
TIDSP	Tratado Internashonal di Derecho Sivil i Polítiko
ONHA	Ordenansa Nashonal riba Hurisdikshon Atministrativo
D.n.k.m.g	Dekreto Nashonal konteniendo medida general
PTU	Pais i teritorio di ultramar di UE
LDMA	Lei di derecho material di ámtenar
Lae	Lei di atmishon i ekspulshon
Lei	Lei
SA	Sosiedat Anónimo
TFUE	Tratado di Funshonamentu di Union Europeo
MP	Ministerio Públiko
(Kd)P	Kódigo (di derecho) Penal
(Kd)PP	Kódigo di derecho prososal penal

Afkortingen Nederlands

art.	artikel
bijv.	bijvoorbeeld
enz.	enzovoorts
e.v.	en verder
evt.	eventueel
g.mv.	geen meervoud
i.p.v.	in plaats van
m	mannelijk
mv.	meervoud
o	onzijdig
o.a.	onder andere
par.	paragraaf
v	vrouwelijk
vgl.	vergelijk

Abreviatura papiamentu

art.	artíkulo
p.e.	por ehèmpel
etc.	etcetera
i sig.	i siguiente
evt.	eventualmente
s.pl.	sin plural
e.b.d.	en bes di
m	maskulino
pl.	plural
n	neutro
e.o.	entre otro
par.	párafo
f	femenino
komp.	kompará

Gebruikte tekens

- ~ Een tilde vervangt het trefwoord
- / Een schuine streep betekent of
- Na de stip volgt de betekenisomschrijving van het trefwoord.
- () De taalkundige gegevens staan tussen ronde haakjes.
- * Met een asterisk kunnen incorrecte taalvormen worden aangegeven.
- In de boektitel staat er tussen de twee talen een halflang liggend streepje.
- Een koppelteken verbindt woorden.

Signo usá

- Un tilde ta remplasá un entrada.
- Un slèsh ta nifiká òf.
- Despues di e bolita, ta sigui deskripsion di e entrada.
- Ta pone detaye lingwístiko entre paréntesis.
- Ku un asterisko, por marka forma lingwístiko inkorekto.
- Tin un guion largu entre hulandes i papiamentu.
- Un guion ta konektá parti di palabra.

Woordenboek/Dikshonario

Woordenboek A t/m Z – Dikshonario A t/k Z

A

a priori • van tevoren, vooraf.

aanbesteding, openbare ~ (de, v, mv. aanbestedingen) • verkrijgen van prijsopgaven voor uitvoering of onderhoud van werken.

aanbiedingsbrief (de, m, mv. aanbiedingsbrieven) • begeleidende brief (bijv. bij een rechtshulpverzoek of een rapport).

aanbod (het, o, g.mv.) • rechtshandeling die door aanvaarding tot een overeenkomst leidt (art. 6:217 BW).

aandeel (het, o, mv. aandelen) • het recht op een evenredig deel in het kapitaal van een vennootschap (art. 2:103 e.v. en 2:203 e.v. BW).

aandeelhouder (de, m, mv. aandeelhouders) • rechthebbende op een aandeel.

aandeelhoudersvergadering (de, v, mv. aandeelhoudersvergaderingen) • zie algemene vergadering van aandeelhouders.

aandeelhoudersvergadering, algemene ~ (de, v, mv. aandeelhoudersvergaderingen) • zie Algemene vergadering van aandeelhouders.

aandelenregister (het, o, mv. aandelenregisters) • register van een NV of BV waarin de namen van alle aandeelhouders zijn opgenomen (art. 2:109 en 209 BW).

a priori • di antemano, adelantá, preliminar(mente).

destaho públiko (~nan) • optenshon di preis pa ehekushon òf mantenshon di obra.

karta di presentashon (~nan) • karta ku ta kompañá un dokumento (por ehèmpel, un solisitut pa asistencia hurídiko òf un informe).

oferta (~nan) • akto hurídiko ku ta hiba na un kontrato ora e keda aseptá. (art. 6:217 BW).

akshon (~nan) • derecho riba un partisipashon proporshonal den kapital di un kompania (art. 2:103 i sig. i 2:203 i sig. BW).

akshonista (~nan) • titular di un akshon.

reunion di akshonista (~nan) • mira algemene vergadering van aandeelhouders.

reunion general di akshonista (~nan) • mira Algemene vergadering van aandeelhouders.

registro di akshon (~nan) • registro di un NV òf un BV den kua ta nota nòmber di tur akshonista (art. 2:109 i 209 BW).

aangelegenheid, eigen ~ van het Koninkrijk (de, v, mv. aangelegenheden) • onderwerp waarvoor het Koninkrijk verantwoordelijk is (art. 3 Statuut).

aangeven, iemand ~ • aan een opsporingsambtenaar bekendmaken dat iemand een strafbaar feit heeft gepleegd.

aangever (de, m, mv. aangevers) • degene die het strafbare feit meldt aan een opsporingsambtenaar om een strafvervolging in gang te zetten.

aangifte (de, v, mv. aangiften/aangiftes) • melding van een strafbaar feit: het bekendmaken daarvan aan een opsporingsambtenaar om een strafvervolging in gang te zetten (art. 199 Sv).

aangifte, valse ~ doen (v) • melding van een strafbaar feit, terwijl men weet dat dat niet gepleegd is (art. 2:142 Sr).

aanhangig, ~ maken/zijn • ter behandeling bij de rechter indienen van een zaak. Het rechtsgeding vangt daarmee aan/is daarmee aangevangen (o.a. art. 258 Sv).

aanhouden • feitelijk vasthouden van een verdachte in geval van ontdekking op heterdaad van een strafbaar feit (art. 73 Sv).

aanhouden (verdachte); aangehouden, ~ worden (verdachte) • ontnemen van de vrijheid van een als zodanig aangemerkte verdachte om hem te geleiden naar een plaats van verhoor (art. 53, 54 Sv).

aanhouden (vonnis) • opschorten van een uitspraak.

aanhouden, ~ en uitreiken (AU-procedure) • aanhouden van de verdachte en uitreiken van de dagvaarding. De verdachte krijgt reeds op het politiebureau een transactieaanbod of een dagvaarding voor de terechtzitting die enkele weken later plaatsvindt.

aanhouden/aanhouding (zaak) • op de terechtzitting uitstellen door de rechter van de verdere behandeling of van de

asuntu propio di Reino (~nan) • materia pa kua Reino ta responsabel (artíkulo 3 Statuut).

denunsiá un hende • informá un ámtenaar investigativo ku un hende a kometé un delito.

denunsiante (~nan) • e persona ku ta denunsiá e delito na un ámtenaar investigativo pa por inisiá un proseso di persekushon penal.

denunsia (~nan) • denuncia di un echo kastigabel: notifikashon di esaki na un ámtenaar investigativo pa inisiá persekushon penal (art. 199 Sv).

hasi denuncia falsu • hasi denuncia di un echo kastigabel, miéntras bo sa ku no a kometé e delito (art. 2:142 Sr).

entamá/pone na marcha • someté tratamentu di un kaso na hues. Asina e proseso hudisial ta inisiá (entre otro, artíkulo 258 Sv).

arestá • detenshon de facto di un sospechoso den kaso ku deskubrié ta kometé delito (art. 73 Sv).

arestá/keda arestá (sospechoso) • privashon di libertat di un sospechoso designá komo tal di manera ku por hib'é na un lugá di interrogashon (art. 53, 54 Sv).

posponé/aplasá (sentensia) • suspendé un fayó/sentensia.

arestá i entregá (prosedimentu DE) • detenshon di e sospechoso i entrega di e sitashon. E sospechoso ta risibí un oferta di transakshon ya kaba na warda di polis òf un sitashon pa e oudiensia hudisial, ku lo tuma lugá algun siman despues.

suspendé (kaso) • durante e oudiensia hudisial, hues ta posponé tratamentu di e kaso penal òf diktamentu di e sentensia. (e.o. art.319 Sv). Mira tambe schorsing.